

Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma:

105.K.704.462/2021/14.

Az I. rendű felperes:

Irodatechnikai és Pénztárgép Szervizek Országos Ipartestülete (1047 Budapest, Deák Ferenc u. 12.)

A II. rendű felperes:

ATC Aircom Kft.
(1111 Budapest, Vak Bottyán u. 3.)

Az I.-II. rendű felperesek képviselője:

Dezső és Társai Ügyvédi Iroda
(1011 Budapest, Fő u. 14-18. 7. emelet, eljáró ügyvéd:)

A III. rendű felperes:

ITVK Tatabánya Irodagéptechnikai, Pénztárgéptechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. (2800 Tatabánya, Molnár u. 6.)

A IV. rendű felperes:

ARMAMENTA Szolgáltató Bt. (5300 Karcag, Szent István sugárút 17. fszt. 1.)

Az V. rendű felperes:

MONTEL Informatika Kft.
(1155 Budapest, Mézeskalács tér 18.)

A VI. rendű felperes:

MICRA-METRIPOND Elektronikus Kereskedelmi és Ipari Mérleggyártó, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
(6800 Hódmezővásárhely, Bajcsy Zs. u. 70.)

A III., V. és VI. rendű felperesek képviselője:

Szecsikai Ügyvédi Iroda
(1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 16-17., eljáró ügyvéd:)

A IV. rendű felperes képviselője:

Dr. Szabó Miklós Ügyvédi Iroda
(5300 Karcag, Püspökladányi út 10., eljáró ügyvéd:)

Az V-VI. rendű felperesi érdekelt:

ECR-TRADE Pénztárgép Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.
(1133 Budapest, Dráva u. 5/A. fsz.)

Az V-VI. rendű felperesi érdekelt képviselője:

Domokos Ügyvédi Iroda
(1122 Budapest, Hajnóczy u. 4. IV/24., eljáró ügyvéd:)

Az alperes:

Gazdasági Versenyhivatal
(1054 Budapest, Alkotmány utca 5.)

Az alperes képviselője:

dr. Kolongya Dóra kamarai jogtanácsos

A per tárgya:

versenyfelügyeleti közigazgatási jogvita
(Vj/110-996/2015)

Í T É L E T

A bíróság az alperes Vj/110-996/2015. számú határozata II. és III. pontjainak a II. rendű felperesre vonatkozó jogsértést megállapító, valamint a II. rendű felperest 1.190.000

(egymillió-százkilencvenezer) forint versenyfelügyeleti bírság megfizetésére kötelező rendelkezéseit megsemmisíti, ezt meghaladóan a II. rendű felperes keresetét elutasítja.

A bíróság az I. rendű, III. rendű, IV., rendű, V. rendű és VI. rendű felperesek kereseteit elutasítja.

Kötelezi az I. rendű, III. rendű és IV. rendű felpereseket, hogy külön-külön fizessenek meg az állam javára, az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon és számlára 1.200.000 (egymillió- kétszázezer) forint, az V. rendű felperes 253.200 (kétszázötvenháromezer-kétszáz) forint, a VI. rendű felperes 1.026.000 (egymillió huszonhatezer) forint le nem rótt kereseti illetéket, a II. rendű felperes pedig 1.200.000 (egymillió- kétszázezer) forint kereseti részilletéket. A fennmaradó 71.400 forint kereseti részilleték az állam terhén marad.

Kötelezi az I. rendű, III. rendű, IV., rendű, V. rendű és VI. rendű felpereseket, hogy fizessenek meg az alperesnek 15 napon belül fejenként 150.000 (százötvenezer) forint perköltséget.

Kötelezi az érdekeltet, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

- [1] A Nemzetgazdasági Minisztérium (a továbbiakban: NGM) 2013-ban fogadta el az online pénztárgépek felülvizsgálatára vonatkozó, a pénztárgépek műszaki követelményeiről, a nyugta kibocsátására szolgáló pénztárgépek forgalmazásáról, használatáról és szervizeléséről, valamint a pénztárgéppel rögzített adatok adóhatóság felé történő szolgáltatásáról szóló 48/2013. (XI. 15.) NGM rendeletet (a továbbiakban: NGM rendelet1.), valamint a nyugtakibocsátásra szolgáló pénztárgépek üzemeltetésének, szervizelésének egyes, az adóügyi ellenőrző egységgel rendelkező pénztárgépekre való átállást elősegítő szabályokról szóló 50/2013. (XI. 15.) NGM rendeletet (a továbbiakban: NGM rendelet2.), amelyek a kereskedelemben tevékenykedő legtöbb vállalkozásnak előírták az online pénztárgép használatának bevezetését, amire 2014. december 31-ig voltak kötelesek.
- [2] Az online pénztárgépek felülvizsgálatára az NGM rendelet1. vonatkozik, amely alapján az első felülvizsgálatot a pénztárgépek üzembe helyezését követő egy éven belül kellett elvégezni. A jogszabály nem határozta meg, hogy a felülvizsgálat pontosan milyen vizsgálatokat jelent, az éves szoftverkövetést és szoftverfrissítést nem tette kötelezővé. A szoftverkövetés végzésére az online pénztárgép forgalmazója jogosult, a szervizek – az általuk forgalmazott pénztárgépek kivételével – nem.
- [3] A 9/2016. (III. 25.) NGM rendelet (a továbbiakban: NGM rendelet3.) az NGM rendelet1.-et, módosítva egyértelművé tette, hogy az éves felülvizsgálat forgalmazói szoftverfelülvizsgálatból és helyszíni vizsgálatból áll.
- [4] A gyakorlatban a szerviztevékenység a kötelező felülvizsgálati tevékenységtől elkülönül, előbbi a gép működését akadályozó hibák elhárítását célzó fizikai szervizelést jelent, míg utóbbi azt ellenőrzi, hogy nem történt-e illetéktelen behatolás a gépbe.
- [5] Az első felülvizsgálatok közeledtével, 2014 őszén a szakmában elterjedt a hír, hogy az NGM

hatósági árat fog bevezetni a felülvizsgálat elvégzésére. E várakozást erősítette a 2014. évi LXXIV. törvény 217.§ (4) bekezdése, amely felhatalmazást adott az adópolitikáért felelős miniszter számára a hatósági ár megállapítására. A nagyobb forgalmazók – köztük a II. rendű, az V. és VI. rendű felperesek, valamint az V-VI. rendű felperesi érdekelt (a továbbiakban: felperesi érdekelt) – 2014 júliusától kezdve folyamatosan egyeztetéseket folytattak, amelyek 2015-ben is tartottak. Az I. rendű felperes a kötelező éves felülvizsgálat bevezetésétől kezdődően folyamatosan egyeztetett az NGM-mel, legalább egy alkalommal a Nemzeti Adó- és Vámhivatallal (a továbbiakban: NAV), a Magyar Pénztárgép Szövetséggel (a továbbiakban: MPSZ) és az egyes forgalmazókkal is a felülvizsgálati díj hatósági megállapítása tárgyában. A felülvizsgálat hatósági árának bevezetésére végül nem került sor.

- [6] Az I. rendű felperes és az MPSZ képviselői között létrejött 2014. november 6-i találkozón a felek egyeztettek egyrészt az éves felülvizsgálat díjáról, melynek során a forgalmazók tájékoztatták az I. rendű felperest az általuk bevezetni kívánt forgalmazói díjról is, továbbá felmerült, hogy a felperesi érdekelt be fog vezetni egy 4.000 forint értékű hologramos matricát szoftverkövetési díj néven. A találkozót követő napon az MPSZ elnöke „Egyeztetés az Ipartestülettel” tárgyú e-mailt küldött az MPSZ tagjainak, 2014. november 14-én az I. rendű felperes elnöke az MPSZ elnökének a két szervezet közötti együttműködési megállapodás tervezetét küldte meg.
- [7] 2014. november 7-én a felperesi érdekelt a szervizpartnereinek körlevelet küldött, melyben az MPSZ javaslata alapján egyedi azonosítószámmal ellátott hologram matrica bevezetésére és a felülvizsgálat dokumentálásának bevezetésére hivatkozott.
- [8] Az I. rendű felperes 2014. november 12-i körlevele tartalmazta, hogy „a matricát semmi nem írja elő, így annak használata sem lehet kötelező”, valamint azt, hogy „Kalkulációk alapján a műhelyben történő éves felülvizsgálat ajánlott nettó ára 13.000 Ft.”. E körlevél felszólítást is tartalmazott arra, hogy a felülvizsgálatot az ajánlott árnál alacsonyabban ne végezzék el. A körlevelet az ipartestületi tagok és saját szervezeteiken keresztül a forgalmazók is megkapták, továbbá az a penztargepforum.hu-ra is felkerült.
- [9] 2014. december 3-án az I. rendű felperes elnöke kifejezetten azt tanácsolta egy hozzá forduló szerviznek, hogy tartsa be a körlevélben ajánlott 13.000 forintos árat. Az MPSZ-en belül (V. rendű felperes) az MPSZ tagjainak küldött e-mailben arról adott tájékoztatást, hogy volt egy kétszemélyes találkozó az I. rendű felperes elnökével az éves felülvizsgálat és a két szövetség együttműködése tárgyában; támogatta, hogy a forgalmazói díjat beépítsék a felülvizsgálat árába.
- [10] Az I. rendű felperes és a forgalmazók közötti 2014. december 5-i találkozóra az I. rendű felperes elnökének kezdeményezésére került sor, a meghívó tartalmazta az I. rendű felperes azon szándékát, hogy a legnagyobb piaci részesedésű forgalmazókkal szeretne egyeztetni. A találkozón részt vett az I. rendű felperes elnökén ( ) kívül a III. rendű felperes ügyvezetője ( ), a IV. rendű felperes kültagja ( ) vezetőségi tagok, valamint a II. rendű felperes ügyvezetője ( ), akit felügyelőbizottsági tagként hívtak meg, azonban a találkozón létrejött megállapodást a II. rendű felperes, mint forgalmazó képviseletében írta alá. A találkozón az V. és VI. rendű felperesek, két másik forgalmazó, valamint az I. rendű felperes között írásba foglalt megállapodás többek között tartalmazta, hogy a felek az éves kötelező felülvizsgálat fix hatósági árára minimum nettó 17.000 forintot tartottak indokoltnak, valamint azt, hogy a forgalmazók körlevélben kommunikálják a viszonteladók és az ügyfelek felé az új felülvizsgálati árat és szoftverfrissítések vállalását (matrica értékesítés), melynek ellenértékét a felülvizsgálati ár tartalmazza, továbbá mindezt az I. rendű felperes is körlevélben kommunikálja a tagjai felé. A találkozón megállapodtak abban is, hogy az I. rendű felperes 2014. november 12-ei körlevelében javasolt 13.000 forintos felülvizsgálati díjhoz hozzákapcsolják a szoftverfrissítési tevékenységet, amelyért egységesen 4.000 forintot kérnek, és ezt hatósági árként javasolják az NGM-nek.

- [11] Az I. rendű felperes 2014. december 8-án körlevélben értesítette a szervezket a december 5-ei találkozón elhangzottokról, és csatolta a megállapodás másolatát. Az V. és VI. rendű felperes szintén hírleveleket küldtek ki, míg a penztargepforum.hu oldalon adott tájékoztatást a találkozóról. A II. rendű felperes nem küldött ki a megállapodással azonos tartalmú körlevelet. A találkozón részt vevők többsége a II. rendű felperes kivételével a megállapodás szerint vezette be folyamatosan a díjakat és alkalmazta azokat.
- [12] Az I. rendű felperes 2015. január 27-én tartott közgyűlésén, az NGM helyettes államtitkára azt a tájékoztatást adta, hogy egyelőre nem vezetik be a hatósági árat. Az MPSZ-ben belül azonban továbbra is téma maradt a felülvizsgálat, és a szervezkek és a forgalmazók között is történtek további egyeztetések 2015-ben.
- [13] Az alperes 2015. december 15-én versenyfelügyeleti eljárást indított – többek között – a felperesek ellen gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalmának feltételezett megsértése miatt, azon észlelése alapján, hogy az online pénztárgépek 2014. évtől esedékes kötelező éves felülvizsgálata kapcsán az I. rendű felperes a pénztárgépszerviz és műszerész tagjai részére az online pénztárgépek éves kötelező felülvizsgálatának árára vonatkozó minimál árat határozott meg, valamint az I. rendű felperes és az eljárás alá vont vállalkozások egyeztetéseket folytattak az online pénztárgépek éves kötelező, a pénztárgép-forgalmazó vállalkozásokat illető szoftverkövetési díjat is magába foglaló felülvizsgálati árának bevezetéséről, valamint a szervezkek ügyfélkörének egymás általi tiszteletben tartásának ösztönzéséről oly módon, hogy a szervezkek a rögzített felülvizsgálati ártól kedvezőbb díjat nem kínálnak az ügyfelek részére, továbbá vállalták, hogy tagjaik, illetve a viszonteladók (szervezkek) és az ügyfelek felé a továbbiakban a szoftverkövetési díjat is tartalmazó felülvizsgálati árat kommunikálják.

Az alperes határozata

- [14] A 2019. június 5-én meghozott Vj/110-996/2015. számú határozatában az alperes megállapította, hogy az I. rendű felperes a pénztárgép felülvizsgálati tevékenységet végző vállalkozások számára ajánlott felülvizsgálati árra vonatkozó döntéseivel 2014. november 12-től legalább 2016. december 31-éig a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 11.§ (2) bekezdés a) pontjába ütköző, a gazdasági verseny korlátozását célzó magatartást tanúsított. Kötelezte emiatt 20.000.000 forint versenyfelügyeleti bírság megfizetésére, egyúttal, nem teljesítése esetére, öt tagvállalkozást – köztük a II., a III. és a IV. rendű felpereseket – mögöttes felelősként nevesített. Megállapította továbbá, hogy a II., az V. és a VI. rendű felperesek, valamint a felperesi érdekelt további négy eljárás alá vont társasággal együtt a pénztárgép felülvizsgálati tevékenység díjára és a forgalmazói díjra vonatkozó egyeztetésekkel és egyeztetett összegben történő összehangolt bevezetésével 2014. november 6-ától legalább 2016. december 31-éig a Tpv. 11.§ (2) bekezdés a) pontjába ütköző, a gazdasági verseny korlátozását célzó egységes, folyamatos és komplex jogsértést követettek el. A II. rendű felperest ezért 1.190.000 forint, az V. rendű felperest 4.220.000 forint, a VI. rendű felperest 17.100.000 forint, míg a felperesi érdekeltet 22.400.000 forint versenyfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezte. Az LA Pénztárgép Kft. esetében a bírság mellőzésére irányuló engedékenységi kérelem elfogadására tekintettel a bírság kiszabását mellőzte. Kötelezte továbbá a bírságkiszabással érintett eljárás alá vontakat, hogy a határozatról, annak megküldésével 30 napon belül tájékoztassák tagságukat (I. rendű felperes esetén), illetve az egyéb eljárás alá vontak esetében a szerződött szerviz és viszonteladó partnereiket.
- [15] Az I. rendű felperes és az MPSZ képviselői között létrejött 2014. november 6-ai találkozót és az arra vonatkozó ügyfélnyilatkozatokat, az e találkozóról az MPSZ elnöke küldött e-

maileket, a 2014. november 14-én küldött együttműködési megállapodás tervezetet, a felperesi érdekelt által a szervizpartnerei részére kiküldött körlevelet és a kapcsolódó levelezést, az I. rendű felperes 2014. november 12-ei körlevelét, majd az ezt követő MPSZ-en belüli egyeztetéseket, továbbá az I. rendű felperes és a forgalmazók közötti 2014. december 5-ei találkozót és az ott készült megállapodást és ezeknek az I. rendű, IV., V. és VI. rendű felperesek általi kommunikálását értékelve megállapította, hogy a 2014 októberben eldöntött és novembertől bevezetett matricával igazolt forgalmazói díjat a forgalmazók a felülvizsgálat elvégzéséhez kapcsolták, a szervizek bekapcsolódását a matricák értékesítésébe a szervizek magukhoz kötésével tudták elérni, azon szervizeknek pedig, amelyek nem alkalmazták a forgalmazói díjat, kizárták vagy korlátozták pénztárgépeik szervizelését. A szoftverkövetési szolgáltatást megtestesítő 4.000 forintos matrica bevezetését a felperesi érdekelt fogadtatta el az MPSZ tagokkal, azt az V. és VI. rendű felperesek a javasolt 13.000 forintos felülvizsgálathoz kapcsolva 2016. decemberéig, illetve legalább 2016. augusztus 15-ig alkalmazták. Megállapította, hogy a II. rendű felperes a maga által gyártott matricákat nem a forgalmazói díj érvényesítése céljából alkalmazta, hanem a felülvizsgálat elvégzésének tanúsítására, amiért díjat nem számított fel, kivéve, ha más forgalmazó gépeinek felülvizsgálatát végezte, utóbbi esetben azonban a forgalmazói díj nem a II. rendű felperes árbevételét képezte. Megállapítása szerint kettős minőségben vett részt a 2014. december 5-ei találkozón, a megállapodást követően a II. rendű felperes nem kezdte el ugyan a megállapodásban foglaltak végrehajtását, de attól nem határolódott el, a forgalmazói díjat és az azt megtestesítő matricát pedig 2016-ban bevezette.

- [16] Megállapította, hogy a meghatározandó hatósági ár befolyásolása érdekében a szervizeknek és a forgalmazóknak is érdekében állt a felülvizsgálat piaci árának általuk preferált szinten történő meghatározása, mert a piacon kialakult árszint képezte volna a felülvizsgálatra vonatkozó, jövőben bevezetendő hatósági ár alapját. Mivel azonban a felülvizsgálat elvégzése a szervizek feladata volt, abból a forgalmazóknak nem, vagy elenyésző mértékben keletkezett bevétele, ezért érdekükben állt olyan szolgáltatás bevezetése, amelyért ők is díjat tudtak felszámolni, amelynek az volt a módja, hogy az általuk bevezetendő szolgáltatást a felülvizsgálathoz kapcsolják. Tekintettel arra, hogy a szervizelés olyan szerviz is végezhet, amellyel egy adott forgalmazó nem állt szerződéses kapcsolatban, a forgalmazóknak ahhoz fűződött érdeke, hogy magukhoz kössék a szervizeket. Az I. rendű felperesnek is érdeke fűződött a felülvizsgálat díjának meghatározásához, amelyből részesedést remélt. A forgalmazókkal történt egyeztetés alapján a döntésével körlevélben meghatározta a felülvizsgálat ajánlott árát, illetve ezzel párhuzamosan a forgalmazók egymással egyetértésben meghatározták a felülvizsgálat és a forgalmazói díj összegét.
- [17] Rámutatott, a kommunikált felülvizsgálati ár célja olyan zsinórmérték meghatározása volt, amely iránymutatással szolgált a szervizek számára a felülvizsgálati áraik kialakításában. A december 5-ei megállapodásban foglaltakat, és annak a tagsággal való közlését az alperes az I. rendű felperes döntésének tekintette, és azt, valamint a 2014. november 12-ei körlevelet a Tptv. 11.§ (1) bekezdése alapján vállalkozások társulásának döntéseként értelmezte. A döntés szövegét tekintve megállapította, hogy az I. rendű felperes körlevelében és a tagok felé történő kommunikációjában minimálárként határozta meg az ajánlott árát, amivel törekvése a piaci árak orientálása volt. Nem tárt fel ugyanakkor arra vonatkozó bizonyítékot, hogy mindezen az érdekképviselői tevékenységhez kapcsolódóan lett volna szükség. Az I. rendű felperes felülvizsgálati árra vonatkozó döntéseit céljuk szerinti versenykorlátozásnak minősítette.
- [18] Megállapította, hogy az I. rendű felperes tagjai, valamint a december 5-ei megállapodásban részt vevő egyéb forgalmazók egységes, komplex, folyamatos jogsértésben vettek részt a felülvizsgálati díjra és a forgalmazói díjra vonatkozó egyeztetéssel és azoknak az egyeztetett összegben történő bevezetésével. 2014. november 6-át, az I. rendű felperes és az MPSZ

közötti egyeztetés napját jelölte meg a jogsértés kezdő időpontjaként, amely – megállapítása szerint – 2016. év végéig tartott, ameddig a jogsértésben részt vevők többsége folyamatosan bevezette és alkalmazta a díjakat.

- [19] A bírságszabás során a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa Elnökének 11/2017. közleményét (a továbbiakban: Bírságközlemény) vette alapul. A kiinduló összeg meghatározását a Bírságközlemény 15. pontjára alapította. Ezen összeg emelésére a verseny veszélyeztetettségét és a piaci hatást vette figyelembe, továbbá kiemelt jelentőségű súlyosító körülményként értékelte az I. rendű felperes felróhatóságát, illetve közepes jelentőségű súlyosító körülményként a felperesi érdekelt, valamint az V. és VI. rendű felperesek jogsértésben betöltött szerepét. Az I. rendű felperes esetében nem azonosított enyhítő körülményt, míg közepes jelentőségű enyhítő körülménynek tekintette, hogy a II. rendű felperes nem volt részese az MPSZ tagok közötti egyeztetéseknek. Egyik kkv-nak minősülő társasággal szemben sem látott lehetőséget figyelmeztetés jogkövetkezmény alkalmazására, egyúttal rámutatva arra, hogy annak alkalmazása a Tpv. 78.§ (8) bekezdésére figyelemmel a mérlegelési jogkörébe tartozik.

A felperesek keresetei, a felperesi érdekelt nyilatkozata, az alperes védírata

- [20] Az I. rendű felperes elsődlegesen a határozat megváltoztatásával annak megállapítását kérte, hogy a Tpv. 11.§ (2) bekezdés a) pontjába ütköző magatartást nem követte el, valamint kérte a vele szemben kiszabott bírság mellőzését, másodlagosan a határozatnak a közlésre visszamenőleges hatállyal történő megsemmisítését, míg harmadlagosan a határozat megváltoztatásával a bírság csökkentését, illetve mellőzését, továbbá perköltség megállapítását.
- [21] Állította, hogy a határozat sérti a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 1.§ (1) bekezdését, 2.§ (1) és (3) bekezdését, 50.§ (1) és (6) bekezdését és a Tpv. 11.§ (2) bekezdés a) pontját, mert a határozat szerinti versenykorlátozó magatartást nem tanúsított. Az alperes nem tett eleget a tényállástisztázási kötelezettségének, a bizonyítékokat jogsértően értékelte, és azokból téves következtetéseket vont le. Az alperes emellett nem tett eleget a Ket. 72.§ (1) bekezdés e) pontja szerinti indokolási kötelezettségének, amivel sérült az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében és a Ket. 4.§ (1) bekezdésében foglalt tisztességes ügyintézéshez, védelemhez és jogorvoslathoz fűződő joga. A határozat sérti továbbá a jogszabályok előkészítésében való részvételtől szóló 2010. évi CXXXI. törvény (a továbbiakban: Jtv.) 2.§ (3) bekezdését, 7.§ (1) bekezdés b) pontját és (2) bekezdését. Kifejtette, hogy célja nem a verseny korlátozása, az árrogzítás, hanem a hatósági ár olyan tartalmú meghatározása (lobbizás) volt az állam felé, amely azon vállalkozásoknak is megfelelő, akiknek az érdekeit védi. Állami ráhatásra hivatkozva előadta, hogy a jogalkotó az általa a piaci szereplőkre delegált hatósági ellenőrzési feladatokra sem eszközött, sem forrást nem biztosított, a hatósági ár bevezetése azért lett volna kiemelt közérdek, mert a feladatok egységes ellátásának színvonalát versenykörülmények között nem lehetett garantálni. Kifogásolta, hogy az alperes elmulasztotta értékelni e körülményeket. Álláspontja szerint magatartásának van olyan más okszerű, logikus magyarázata, amely kizárja annak jogszerűtlenségét: célja az állam felé történő érdekképviselet volt, nem a piac korlátozása. Nézete szerint jogszerű folyamat részese volt, amelyet maga a Jtv. nevez egyeztetésnek. Sérelmezte meghallgatásának elmaradását, és indítványozta, hogy a bíróság tanúként hallgassa meg az egyeztetésekre, valamint a lobbitevékenység folytatására vonatkozóan. Előadta, hogy sem ő, sem az MPSZ nem fejt ki piaci tevékenységet, ezért versenyjogi értelemben nem minősül vállalkozásnak, és a köztük rögzített egyetértések sem ütközhetnek a Tpv. 11.§-ába. Hangsúlyozta, hogy a forgalmazók magatartását, és az annak

eredményeként létrejött 4.000 forintos szoftverkövetési díj szervizekre kényszerítését folyamatosan ellenezte. A 2014. december 5-ei találkozó esetében az történt, hogy elfogadta azt a forgalmazói igényt, hogy ha az állam hatósági árat vezet be, és a forgalmazók garantálják, hogy tényleges szolgáltatást tesznek a szoftverkövetési díj mögé, úgy annak ellenértéke a hatósági ár részét képezze. Erre tekintettel a célja a hatósági ár meghatározásához nyújtott segítség volt, annak ellenére, hogy a körlevél és a találkozón szövegezett dokumentum szóhasználata félreérthető lehet.

- [22] Állította, hogy célja a körlevél kiadásakor annak a gyakorlatnak a visszaszorítása volt, hogy egyes szervizek nem adnak számlát a teljes munkáról az online pénztárak szervizeléskor. A körlevél egy szerencsétlen módon megfogalmazott, kötelező erővel nem bíró, az érdekvédelmi tevékenység körében, állami ráhatásra kibocsátott szakmai ajánlás volt.
- [23] és találkozóját illetően kifejtette, hogy azon a felek egyetértettek abban, hogy ha a miniszter a szoftverkövetést az éves kötelező felülvizsgálat részévé teszi, úgy az I. rendű felperes is el tudja fogadni a matrica alkalmazását; a találkozóról beszámoló e-mail is ebben a szellemben íródott. A 2014. december 5-ei találkozó célja az volt, hogy a miniszter felé egységes szakmai fellépést hozzon létre a hatósági ár kapcsán. A találkozón készült dokumentum megfogalmazásában a résztvevők nem tanúsítottak megfelelő gondosságot, ugyanakkor arra nem megállapodásként, hanem egy olyan lobbitevékenység alapjaként tekintettek a résztvevők, amely alapján az I. rendű felperes és a forgalmazók közösen ajánlanak egy bizonyos árszintet a miniszter figyelmébe a hatósági ár megállapításakor. Miután legkésőbb 2015. január 27-én, az I. rendű felperes közgyűlésén helyettes államtitkár közlése alapján egyértelművé vált, hogy egy ideig nem lesz hatósági ár, a megbeszéltek relevanciájukat veszítették. Ezt támasztja alá az a körülmény is, hogy a piacon sem akkor, sem azóta nem egységesültek az árak, a hivatkozott dokumentumnak semmilyen hatása nem volt az érintett piacon. Állította, hogy versenyjogi értelemben vett döntést nem hozott, az ajánlott árak közzétételével nem elfogadta a kívánatosnak tartott piaci árat, hanem egy szakmailag alátámasztott kalkulációt tett közzé, amelyben azt mutatta be, hogy az éves kötelező felülvizsgálat körülbelül milyen árszint mellett végezhető rentábilisan úgy, hogy a munka minősége ne legyen megkérdőjelezhető, és megfeleljen a NAV hatósági elvárásainak. Az ajánlott árak betartását nem ellenőrizte, azok kiadására nem versenykorlátozó célból került sor, amit legalább enyhítő körülményként figyelembe kell venni.
- [24] Kiemelte, hogy nincs bizonyíték a versenykorlátozó magatartás alperes által megállapított időtartalmára. A felülvizsgálati tevékenység körére vonatkozó szabályozás 2016. április 2-án megváltozott, így a jogsértés is csak legfeljebb addig tarthatott.
- [25] Állította továbbá az eljárás észszerű határidőn belüli elintézésének sérelmét. Állította, hogy az eljárás rendkívüli elhúzódása, közel három és fél éven át tartó időtartama hatalmas többletköltségek okozott számára, ugyanakkor mindenben együttműködő magatartást tanúsított. E körben az alperes az indokolási kötelezettségét is megsértette, mert csak kijelentette, hogy az eljárása észszerű határidőn belül befejeződött. Az ügyintézési határidő túllépése álláspontja szerint a határozat megsemmisítését, illetve a bírság mellőzését vagy csökkentését indokolja. Tekintettel arra, hogy az alperes a bírságkiszabás körében nem értékelte az eljárás elhúzódását, megsértette a Tpv.78.§ (3) bekezdését. A per során kifejtett álláspontja szerint az Alcufer-ítélet alkalmazható a jelen perben.
- [26] A II. rendű felperes elsődlegesen a határozat megváltoztatásával annak megállapítását kérte, hogy a Tpv. 11.§ (2) bekezdés a) pontjába ütköző magatartást nem követte el, valamint kérte a vele szemben kiszabott bírság és mögöttes felelősként való nevesítésének mellőzését, másodlagosan a határozatnak a közlésre visszamenőleges hatállyal történő megsemmisítését, és az alperes új eljárásra kötelezését, harmadlagosan a határozatnak a közlésre

visszamenőleges hatállyal történő megsemmisítését, negyedlegesen a határozat IV. pontjának megváltoztatásával a mögöttes felelősként való nevesítésének mellőzését, míg ötödlegesen a határozat megváltoztatásával a bírság csökkentését, illetve mellőzését, továbbá perköltség megállapítását.

- [27] Állította a Ket. 1.§ (1) bekezdésének, 2.§ (3) bekezdésének, 50.§ (1), (4) és (6) bekezdésének és a Tpv. 11.§ (2) bekezdés a) pontjának sérelmét, és azt, hogy (forgalmazói) kartellben, továbbá egységes, komplex és folyamatos jogsértésben sem a felülvizsgálati, sem a forgalmazói díj tekintetében nem vett részt. Az I. rendű felperessel egyezően állította továbbá a tényállás tisztázási kötelezettség megsértését, a bizonyítékok jogsértő értékelését, azokból téves következtetések levonását, valamint az indokolási kötelezettség megsértésével a tisztességes ügyintézéshez, védelemhez és jogorvoslathoz fűződő jogának sérelmét. Utalt a határozat 386-387. pontjaival arra, hogy a hologramos matricákat nem a forgalmazói díj érvényesítése céljából, hanem a felülvizsgálat elvégzésének tanúsításához alkalmazta, díj felszámítása nélkül. Pénzt abban az esetben kért, ha más forgalmazó gépeinek felülvizsgálatát végezte, azonban ez a forgalmazói díj nem az ő árbevételét képezte. Kommunikációja díjra, árra, megállapodásra való utalást nem tartalmazott, szervizlogin szolgáltatása pedig nem egyezik a kifogásolt forgalmazói díjjal. Ügyvezetője, egyetlen bizonyított érintkezése a többi forgalmazóval a 2014. december 5-ei találkozón történt, ahol ugyanakkor az I. rendű felperes felügyelőbizottságának frissen megválasztott tagjaként vett részt. Utalt arra, hogy az NGM rendeletet 1. NGM rendelet 3. általi módosítását követően egy adott típusú pénztárgépet csak olyan műszerész szervizelhetett, aki az adott pénztárgép és szoftver típusra tanúsított engedéllyel rendelkezett. A módosítás folytán a forgalmazók oktatások lebonyolítására és igazolás kiadására voltak jogszabály által kötelezve. A szervizlogin szolgáltatásának lényege, hogy mindezen – jogszabály által előírt – szolgáltatásokat díj ellenében biztosítja azon szervizek számára, akik a pénztárgépeit szervizelni kívánják. A szervizlogin díj bevezetése ugyanakkor a forgalmazói kartellt nem bizonyítja, mert azt később, más összegben, más szolgáltatási körre vezette be, az NGM rendelet 3. kötelező előírásai alapján. Csak az állapítható meg, hogy az általa aláírt december 5-ei megállapodásnak a szervizdíj is a része volt, amelyet végül nem vezette be.
- [28] Hivatkozott arra is, hogy az MPSZ-nek nem volt tagja, nem vett részt sem az MPSZ és az I. rendű felperes vezetői közötti egyeztetésekben, sem más kétoldalú találkozókban. A 2014. december 5-ei találkozó előkészítésében nem vett részt sem ő, sem , aki helyett eredetileg , az I. rendű felperes felügyelőbizottságának elnökét kívánták meghívni, aki azonban nem ért rá, és – kifejezett nyilatkozata szerint – kérte meg, hogy a találkozón képviselje a felügyelőbizottságot. Mindezt alátámasztja a meghívó szövege, melyben mint az I. rendű felperes felügyelőbizottságának tagja szerepel, valamint penztargepforum.hu online fórumon tett bejegyzése és a 2017. szeptember 18-ai meghallgatásán a 15. kérdésre adott válasza is. Hivatkozott e körben továbbá e-mailjére, amely név szerint említi meg a találkozón jelen volt összes forgalmazót, azonban nem. Állította, a találkozón megszóvegezett dokumentumot csak adminisztratív hiba folytán írta alá. A forgalmazókénti jelentéktelen szerepét pedig alátámasztja a Prior Cash Kft. nyilatkozata is. Kifogásolta, hogy az alperes nem vette figyelembe, hogy a piacot érintő jelentős állami ráhatás készülődött, és azt, hogy , és hangsúlyozottan nem a II. rendű felperes célja kizárólag a jogalkotó felé irányuló lobbitevékenységben való részvétel volt. Előadta, hogy a körlevél kiadását megelőzően már kialakította a saját árait, és azokat kommunikálta is az ügyfelei részére. Esetében nem bizonyított, hogy magatartása olyan átfogó tervbe illeszkedett volna, amelynek célja a verseny korlátozása volt. Kiemelte, amennyiben felelőssége a határozat szerint csak a 2014. december 5-ei megállapodás aláírása miatt merül fel, ami egységes, komplex, folyamatos jogsértést nem valósít meg, és amire vonatkozóan egyebekben az

engedékenységi nyilatkozat sem tartalmazott bizonyítékot, így amiatt csak a Tpv. 78.§ (6) bekezdése szerint mögöttes felelősként lenne nevesíthető. Előadta, hogy esetében a jogsértés időtartama nem értelmezhető.

- [29] Állította az eljárás észszerű határidőn belül való elintézésének sérelmét, e körben az I. rendű felperessel – lényegében – egyező előadást téve.
- [30] Álláspontja szerint jogellenes csak a 2014. december 5-ei találkozón részt vett I. rendű felperesi tagok egy részét mögöttes felelősként meghatározni. A mögöttes felelősség aránytalan jogkövetkezmény, tekintettel arra, hogy részvétele elhanyagolhatónak tekinthető. Az alperes határozata kettős értékelés és kettős büntetés tilalmába is ütközik, mert logikailag lehetetlen, hogy két jogsértésért (ajánlott árak és forgalmazói kartell) is felelősséggel tartozna, ráadásul a felelősség megállapításában maga az alperes is bizonytalan. Állította, hogy mögöttes felelősként való nevesíthetősége esetén is legfeljebb a releváns árbevételének 10%-áig lenne köteles az I. rendű felperesre kiszabott bírság megfizetésére.
- [31] A bírságkiszabást jogsértőnek tartva kérte bírságcsökkentő tényezőként figyelembe venni az eljárás észszerű határidőn belüli lefolytatásának megsértését. Felelőssége esetleges megállapítása esetére kérte vele szemben figyelmeztetés alkalmazását. Rámutatott, hogy esetében a határozat semmilyen súlyosító körülményt nem tartalmaz.
- [32] A III. rendű felperes elsődlegesen a határozat megváltoztatásával a kiszabott bírság mellőzését vagy mérséklését, vagy szükség esetén utóbbi érdekében az alperes új eljárásra kötelezését és a mögöttes felelőssége megállapításának mellőzését, másodlagosan a kiszabott bírság mérséklését, vagy szükség esetén annak érdekében az alperes új eljárásra kötelezését és a mögöttes felelőssége mértékének az I. rendű felperesre kiszabott bírság összegénél alacsonyabb összegre való korlátozását, vagy szükség esetén e körben az alperes új eljárásra kötelezését, továbbá perköltség megállapítását kérte.
- [33] Álláspontja szerint az alperes megsértette a Ket. 50.§-át, a Tpv. 78.§-át, valamint az Emberi Jogok Európai Egyezményének (EJEE) 6., 13. és 14. cikkét. Kiemelte, hogy az I. rendű felperes legutolsó jogsértő döntésének meghozatala a határozat szerint 2015. január 27-e volt, így a megállapított cél szerinti jogsértés ezzel lezárult, és az alperes hatás alapú jogsértést nem állapított meg. Az I. rendű felperes tekintetében a határozat három versenykorlátozó megállapodást tárt fel, amely az I. rendű felperes három döntése 2014. november 12-én, 2014. december 5-én és 2015. január 27-én. Ezt követően azonban nincs olyan kapcsolatfelvétel, amely indokolná azt, hogy a jogsértés 2016 végéig tartott. Téves ezért a jogsértés időtartamának kiterjesztése addig, amíg a felülvizsgálati díjak alkalmazásra kerültek.
- [34] Kifogásolta az I. rendű felperesre kiszabott bírság kiinduló összegének meghatározását és a mögöttes felelősök jövedelmi viszonyainak figyelmen kívül hagyását, állítva, hogy nem jogszerű valamennyi tag releváns árbevételének alapul vétele a bírság kiinduló összegének meghatározásakor. Azzal érvelt, hogy a mögöttes felelősök nevesítése során a Tpv. 78.§ (3) bekezdésére is tekintettel szükséges a bírság meghatározása, a mögöttes felelősök jövedelmi és vagyoni viszonyai azonban nem lettek feltárva. A mögöttes felelőst terhelő bírság jóval magasabb lehet annál, mint ami közvetlen felelőssége esetén megállapítható lenne, ezért kizárt, hogy arányos legyen. Álláspontja szerint a határozat jogszabályellenesen alkalmazta a Tpv. 78.§ (6) bekezdését, amely rendelkezés kizárólag a Tpv. 78.§ (1b) bekezdése szerinti vállalkozásokra irányadó bírságmaximummal együttesen értelmezhető.
- [35] Kiemelte, hogy az I. rendű felperes nem hozott jogsértő döntést, de ha hozott is volna, abban nem vett részt, és a jogsértő döntések kapcsán kizárólag az azt meghozó személy mögöttes felelőssége állapítható meg. A 2014. december 5-ei találkozón magánszemélyként járt el. Hivatkozott a határozat 499. pontjára, miszerint 2014. november 18-án kétszemélyes találkozón mondta el , hogy nem ért egyet a körlevél tartalmával, kifejezetten elhatárolódva az I. rendű felperes által elkövetett

esetleges jogsértéstől. Az általa a felülvizsgálat kapcsán alkalmazott árak szintén az elhatárolódást igazolják. Hangsúlyozta, kizárólag annak a tagvállalkozásnak a mögöttes felelőssége állapítható meg, aki a jogsértő döntés meghozatalában részt vett. Mögöttes felelőssége az I. rendű felperesre kiszabott teljes bírságért nem állapítható meg, nevesítése jogszabályellenes és mellőzendő, mert a határozat a mögöttes felelősségét kizárólag az I. rendű felperes által elkövetett egyik jogsértésért állapította meg. Kiemelte, hogy a mögöttes felelősség mértékét olyan, az I. rendű felperesre kiszabott bírságnál alacsonyabb összegben kell meghatározni, amely figyelembe veszi a jövedelmi és vagyoni viszonyait, és a Tpvt. 78.§ (1b) bekezdését.

- [36] A IV. rendű felperes elsődlegesen a határozat megváltoztatásával a IV. pont szerinti mögöttes felelősök köréből való törlését, míg másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését, továbbá perköltség megállapítását kérte.
- [37] Állította, hogy vezető tisztségviselője semmilyen módon nem vett részt a jogsértő cselekményekben. Előadta, hogy a 2014. november 6-ai találkozón forgalmazói díjról való egyeztetés nem folyt, az I. rendű felperes elnöke által küldött hírlevél megfogalmazása hibás, míg a 2014. december 5-ei találkozó eredményeként létrejött nyilatkozat félreérthető. Rámutatott arra, hogy felügyelőbizottság tagja csak természetes személy lehet, vállalkozás nem. A 2014. december 5-ei találkozó célja nem kartell létrehozása, vagy ahhoz történő csatlakozás volt, hanem a hatósági ár kapcsán egységes szakmai fellépés kialakítása a miniszter felé. Állította, semmilyen közvetlen kapcsolata, így ráhatása sem volt arra a körülményre, amely a mögöttes felelősségének megállapítását eredményezte. Az alperes nem jelölte meg azt, hogy mi alapján állapítható meg a verseny korlátozását célzó magatartása. Indítványozta a közigazgatási eljárás iratainak beszerzését, ami alapján megállapítható, hogy a figyelembe vett időtartam eltúlzott, és ezért a kiszabott bírság is aránytalan. Az iratokból kiderült továbbá, hogy egyetlen vezető tisztségviselője sem vett részt az I. rendű felperes munkájában.
- [38] Az V. és VI. rendű felperesek egyaránt a határozat megváltoztatásával a bírság mellőzését vagy mérséklését, utóbbi esetén szükség szerint az alperes új eljárásra kötelezését, továbbá perköltség megállapítását kérték. Egyezően a Ket. 50.§-ának és a Tpvt. 78.§-ának sérelmével azt állították, hogy az alperes a tényállást nem teljeskörűen, illetve iratellenesen tárta fel, a felhívott rendelkezéseket a bírságkiszabás során tévesen értelmezte, és nem, vagy hibásan mérlegelte az eset körülményeit. Az alperes tévesen állapította meg a jogsértést időtartamát: az V. rendű felperes legutolsó jogszerűtlen kapcsolatfelvétele a határozat szerint 2014. december 9-e, a VI. rendű felperesé 2014. december 10-e volt, amely időpontokkal a megállapított cél szerinti jogsértés lezárult. A kapcsolatfelvételek esetleges következményének nincs relevanciája, mert az a jogsértés hatásának vizsgálatát jelentené. Hivatkoztak az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) C-49/92 P számú ügyére és kiemelték, nem volt olyan kapcsolatfelvétel, amely indokolná a jogsértés időtartamának 2016. év végéig történő megállapítását. Hivatkoztak továbbá az Egyesült Királyság versenyhatóságának CR/9691/12 számú ügyben hozott döntésére. Álláspontjuk szerint a bírságot csökkenteni kell, a határozatban meghatározott releváns árbevétel a jogsértés tényleges időtartama szerinti arányban figyelembe véve.
- [39] A felperesi érdekelt az V. és VI. rendű felperesekhez csatlakozva, pernyertességüket támogatva előadta, hogy vizsgálni kellett volna, az eljárás alá vontak milyen jogi és gazdasági környezetben kommunikáltak egymással, annak mi volt a célja. Kiemelte, hogy az erős joghézagokkal bíró NGM rendeletek szakmai, gazdasági háttérét kellett a pénztárgépforgalmazóknak egymással tisztázni, illetve tartalommal megtölteni, akik kényszerhelyzetben

voltak, hogy egymással szakmai egyeztetéseket folytassanak. A minisztériumi egyeztetéseken a hatósági árak kialakításához szükséges feltételek is szóba kerültek, ugyanakkor kérdéses az, hogy lehet-e szó árkartellról, ha az azzal kapcsolatos kommunikációt az illetékes minisztérium kezdeményezi. Álláspontja szerint ezért a megbeszélések célját kellett volna tisztázni, amely nem versenykorlátozás, hanem jogszabály-előkészítés és a NAV ellenőrzési munkájának elősegítése volt. Hivatkozott az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 2014. november 27-től hatályos 175.§ (31) bekezdésére. Perköltséget nem igényelt.

- [40] A III., V. és VI. rendű felperesek a per folytatólagos tárgyalásán kérték, hogy a bíróság az I. és II. rendű felperesek ügyintézési határidővel kapcsolatos kifogásának helytállósága esetén annak következményeit az esetükben is vonja le.
- [41] Az alperes a keresetek elutasítását és a felperesek perköltségben való marasztalását kérte. Rámutatott arra, hogy a felperesek a jogsértés elkövetésének tényét, a megállapodást és annak végrehajtását nem vitatták. A határozata 640. pontjára utalva kifejtette, hogy az I. rendű felperes által 2014 novemberében és decemberében előírt árak 2015-ben sem lettek módosítva, azokat folyamatosan alkalmazták, és legalább 2016-ig érvényesültek. Ehhez hatás alapú bizonyítást nem kellett lefolytatni. Kiemelte, a jogsértés időszaka a megállapodás létrejöttén túl annak végrehajtására is kiterjed. Az V. és VI. rendű felperesek egyaránt végre is hajtották a megállapodásokban foglaltakat, az V. rendű felperes a 2016. május 20-án kiküldött hírlevelében is még a megállapodással rögzített 4.000 forintos szoftverkövetési rendszert alkalmazta, a VI. rendű felperes pedig 2016 második felében is alkalmazta a 13.000 + 4.000 forint összegű díjat. Hivatkozott arra, hogy az éves felülvizsgálat elvégzése során kiadott matrica egy egész évre vonatkozott, így a 2016. év elején elvégzett felülvizsgálat díja ténylegesen egészen 2016. december 31. napjáig érvényesült. felelősségét illetően az I. rendű felperes fejlécével ellátott meghívót, az I. rendű felperes részéről résztvevőként többek között , mint vezetőségi tag feltüntetését, és nyilatkozatát emelte ki, miszerint az I. rendű felperes vezetőségi tagjai szövegezték meg a megállapodást. Kiemelte, hogy a III. rendű felperes nem kizárólag a 2014. december 5-én megvalósult döntésért felel, de az annak végrehajtásaként kialakult tényleges piaci helyzetért is, hiszen attól a 2017-ig fennálló tagsága alatt egyetlen alkalommal sem határolódott el, vagy lépett fel ellene. Az utolsó találkozón a felek jogsértés befejezésében való megállapodása, vagy a korábbi versenyellenes magatartásuktól való nyilvános elhatárolódása esetén szűnt volna meg a jogsértés. Utalva a határozat 631. pontjára kifejtette, hogy az állami ráhatás akkor lehet releváns, ha az teljesen felszámolja a vállalkozások vagy azok társulásának autonómiáját. Jelen ügyben azonban hatósági ár bevezetésére nem került sor, az állam tartózkodott a jogalkotási eszközökkel történő beavatkozástól. Nem tekinthető lobbitevékenységnek az, hogy az I. rendű felperes a tagságára kötelezően előírta, majd a teljes szervizelési piacra be kívánta vezetni a 13.000 + 4.000 forint összegű éves felülvizsgálati díjat. A körlevelében és a tagok felé történő kommunikációjában minimálárként határozta meg az ajánlott árat, amellyel a piaci árakat kívánta orientálni. Rámutatott, a II. rendű felperesnek tudomása volt arról, hogy a többi résztvevő egységes felülvizsgálati díj bevezetését tervezi, a versenyellenes célhoz hozzá kívánt járulni, hiszen az arról szóló december 5-i egyeztetésen részt vett, a megállapodást a saját nevében aláírta, és részben be is vezette a megállapodott felülvizsgálati díjat. A II. rendű felperes felelőssége kettős, mert a 2014. december 5-én meghozott döntésben a II. felperes képviselőjeként részt vett, ezért a vállalkozások társulásának döntése miatt tartozik felelősséggel, míg felelősségének önálló magatartási alakzata az egységes összegű és fixált felülvizsgálati díj bevezetéséért állapítható meg. maga nyilatkozta azt, hogy a II. rendű felperes képviselőjében kapta a meghívót.

- [42] Az ügyintézési határidő kapcsán a hivatkozott a határozat 912. pontjában foglaltakra, valamint a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) hatályba lépését követően kialakult bírósági gyakorlatra.
- [43] A bíróság körében előadta, hogy nem volt kötelessége a jogsértés tényleges hatásainak bizonyítása. Az I. rendű felperessel szemben kiszabott bírság mértéke elenyésző, míg a figyelmeztetés alkalmazásának mellőzése mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés. Rámutatott, az egyediesítés és megkülönböztetés tilalma nem a mögöttes felelősséggel tartozó vállalkozás esetében, hanem a konkrét, marasztalt társulás vonatkozásában kell, hogy érvényesüljön a Tpv. 78.§ (6) bekezdésének alkalmazása körében. A mögöttes helytállási kötelezettség a végrehajtás körébe tartozó kérdés, a bíróság összecszerúsége tekintetében relevanciával nem bír. A 10%-os bírságmaximum alkalmazása mögöttes felelősség esetében ellentétes lenne a törvénnyel, mert az egyetemleges kötelezést lehetetlenítené el. A III. rendű felperes jogértelmezése egy bizonytalan, jövőbeni helyzetre vonatkozik, ezért mint időelőtti, megalapozatlan, mert a bírság megfizetésének kötelezettsége nem közvetlenül, hanem az I. rendű felperes nem teljesítése, illetve a vele szembeni esetleges végrehajtás eredménytelensége esetén terheli, nem egyedüli mögöttes felelősként.
- [44] Az ügyintézési határidő alakulását táblázatos formában bemutatva előadta, hogy a határidő számításai szerint 2019. január 27-én telt le, azt 129 nappal lépte túl. Rámutatott ugyanakkor, hogy a határidő túllépését keresetében csak az I. és II. rendű felperesek sérelmezte. Egyebekben a Kúria Alcufer-ítélete (Kf.II.37.959/2018/14.) meghaladott, a határidő túllépése nem jelenti automatikusan a bírságolási jog elenyészését.

A bíróság döntése és annak jogi indokai

- [45] Az I. rendű és a III.-VI. rendű felperesek keresetei alaptalanok, a II. rendű felperes keresete részben alapos.
- [46] A bíróság az alperes határozatának jogszerűségét a Kp. 2. § (4) bekezdése és 85. § (1)-(2) bekezdése szerint a meghozatalakor fennállt tények alapján, a kereseti kérelmek korlátai között vizsgálta felül. A felperesek mindegyike állította, hogy az alperes a tényállást nem tisztázta, tartalmában viszont a keresetek jelentős részben a bizonyítékok téves értékeléséről, valamint jogkérdések vitatásáról szóltak.
- [47] Az alperes által megállapított két elkülönített, mindkét esetben ármegállapítást rögzítő jogsértés közül az I. rendű, III. rendű és IV. rendű felperesek a határozat rendelkező részének I. (és ahhoz kapcsolódva a IV.) pontja; az V. és VI. rendű felperesek a II. (és ahhoz kapcsolódva a III.) pontja, míg a II. rendű felperes az I. és II. (kapcsoltan továbbá a III. és IV.) pontok vonatkozásában támadta a határozatot. Az ügyintézési határidő miatt valamennyi felperes (egyeselek a per során tett nyilatkozattal) kérte a reá kiszabott, illetve mögöttes felelősség esetén az I. rendű felperes bírságának mellőzését, mérséklését.
- [48] Az alperes a határozatában megállapított jogsértés időtartamához igazodva részletesen bemutatta az érintett piac jogi és gazdasági környezetét, melynek a határozat 573-584. és 703-719. pontjaiban foglalt értékelését a bíróság nem ismétli. A kereseti előadások közül a bíróság elsőként az alperes eljárásnak időtartamára vonatkozó közös keresetrészeket, majd a felperesek vitatásait értékelte, egyes felperesek egyező tartalmú érvelésénél utalásokkal.
- [49] Az ügyintézési határidő túllépésével összefüggésben a bíróság a Kúria Kfv.II.37.364/2017/26. számú ítélete 33. bekezdésének megfelelő alkalmazásával nem tekintette tiltott keresetváltoztatásnak vagy keresetkiterjesztésnek azt, hogy a III. rendű és az V-VI. rendű

felperesek a rájuk irányadó keresetindítási határidőn túl „csatlakoztak” az I. és II. rendű felpereseknek az észszerű határidőn belüli döntéshozatalt vitató érveléséhez. A peres felek között nem volt vitatott, hogy az alperes az ügyintézési határidőt 129 nappal túlhaladta, így a bíróságnak arról kellett döntenie, hogy e késelemnek van-e relevanciája a bírságkiszabás során. A bíróság az idővel megváltozott kúriai és alkotmánybírósági gyakorlatot – az 5/2017. (III. 10.) AB határozatot, a Kf.II.37.959/2018/14. számú ítéletet (a továbbiakban: Alcufer ítélet), a 3458/2020. (XII. 14.) AB végzést, a 17/2019. (V.30.) AB határozatot, a 25/2020. (XII. 2.) AB határozatot, valamint a Kf.VI.39.085/2021/5. számú részítéletet – áttekintve arra az álláspontra helyezkedett, hogy az Alcufer ítélet összefoglalójának I. pontjából következő azon jogalkalmazást, miszerint az ügyintézési határidő meghosszabbítása nélküli határidő túllépés a bírságkiszabást kizárja, a 25/2020. (XII. 2.) AB határozat felülírta. Ennek megfelelően a bíróság a Kp. 88.§ (1) bekezdés c) pontja, és felperesek által előadott érvek alapján azt vizsgálta, hogy a perbeli esetre vonatkozó mintegy négy hónap időtúllépés kihatott-e a versenyügy érdemére. Az alperes határozatának indokolása kétségtelenül nem tartalmazta a túlhaladás pontos időtartamát, azonban mindez – tekintve, hogy a perben az alperes a számítást elvégezte és a határidő túllépést nem vitatta – önmagában nem hatott ki az ügy érdemére. Tény, hogy az alperes a megelőző eljárást több mint három évig folytatta, azonban – figyelemmel arra, hogy a Tpvt. az eljárás határidejének maximumát abszolút módon nem határozza meg – mindez az ügyintézési határidőbe a Tpvt. 63.§ (4) bekezdése alapján be nem számító eljárási cselekményekre, az eljárásba bevont vállalkozások és a bizonyítási eszközök számosságára, végső soron az ügy összetettségére tekintettel önmagában nem sértette az észszerű határidőn belüli eljárás követelményét. A felperesek állították ugyan, hogy részükre az eljárás elhúzódása jelentős többletköltséget okozott, azonban ennek mértékét nem konkretizálták, a közbeszerzési eljárásokon való indulás kizártsága körében pedig nem határoztak meg olyan, az ügyintézési határidő lejártát követő 129 napban lejárt tendereket, melyeken indulni kívántak. A bíróság ezért – megállapítva, hogy az alperes az ügyintézési határidőt 129 nappal túllépve eljárási jogszabályt sértett – nem fogadta el felperesek azon érveit, hogy az alperesnek a határidő túllépést a bírságkiszabást mellőző vagy mérséklő tényként kötelezően értékelnie kellett volna.

- [50] Az I. rendű felperes tévesen állította, hogy rá a Tpvt. személyi hatálya nem terjed ki. A Tpvt. 11.§ (1) bekezdésének meghatározása szerint a vállalkozások társulása nem kell, hogy piaci tevékenységet végezzen. Az I. rendű felperes vállalkozásoknak egyesülési jog alapján létrejött szervezete, ezért versenykorlátozó megállapodásban való részvétele miatt vele szemben a versenyjogi felelősség megállapítható volt.
- [51] Az I. rendű felperes a jogsértést lényegében azzal vitatta, hogy az alperes a tényállást nem tisztázva figyelmen kívül hagyta a hatósági ár várt bevezetésével összefüggő állami ráhatást, amely miatt az I. rendű felperes valójában jogszabályelőkészítésben vett részt. A bíróság ezt az érvelést nem fogadta el, mert az alperes a korabeli piaci viszonyokat részletesen ismertette (határozat 118-182. pont), melyek alapján egyértelmű, hogy az I. rendű felperesnek nem volt semmilyen jogszabályon vagy közhatalmi döntésen alapuló felhatalmazása arra, hogy a piaci szereplők felé konkrét minimálárát kommunikáljon. Állami ráhatásnak a Tpvt. 11.§-ának alkalmazásában jogsértést kizáró szerepe csak akkor lehet, ha a vállalkozás vagy a társulás törvényi tilalomba ütköző piaci magatartása állami szerv(ek)nek betudható presszióból szükségszerűen következik; akkor, ha a vállalkozást (társulást) a piaci versenyt sértő magatartásra az állam kifejezetten rákényszeríti. A közösségi jogban ennek megfelelő megállapítást tartalmaznak a Telefónica kontra Bizottság T-216/13 számú ügyben hozott ítélet 117-118. pontjai. A perbeli ügyben azonban ellenállhatatlan nyomásgyakorlás nem létezett, az a jogszabályi környezet hiányosságával, a hatósági ár lehetőségének előrevetítésével nem indokolható; a és megbeszélésének tárgyra, a december 5-i

találkozón megfogalmazottak okaira és a résztvevők szándékaira tett felperesi nyilatkozatok nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy az I. rendű felperes árrögzítő célú magatartását direkt állami kényszerhatás miatt valósította meg. Az I. rendű felperes a helyettes államtitkár tanúkénti meghallgatását sem kényszerhelyzetet előidéző konkrét állami aktusokra kérte, hanem általában az egyeztetésekre és a lobbitevékenységre. Utóbbiak nem voltak vitatottak, azonban azokat a jogsértés megvalósulása szempontjából az alperes helytállóan nem tekintette lényegesnek. A tényállást az alperesnek kell tisztáznia, azonban a Tpv. 11.§-át már formailag is sértő piaci magatartás (körlevél, nyilatkozat) miatt az I. rendű felperes nem hivatkozhatott alappal a tényállás tisztázási és indokolási kötelezettség megsértésére anélkül, hogy megjelölte volna azt a konkrét állami nyomásgyakorlást, amely őt a versenykorlátozás tilalmát sértő magatartásra kötelezte. A bíróság előbbiekből eredően a tanúbizonyítást a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 276.§ (5) bekezdése alapján, mint szükségtelent, mellőzte.

- [52] Az I. rendű felperesnek arra vonatkozó érveire, amelyek szerint a körlevél és a találkozó szövegezett dokumentum szóhasználata félreérthető lehetett, az I. rendű felperes célja pedig olyan hatósági ár képzése volt, amelyben a szoftverkövetési díjhoz valós gazdasági tartalom rendelődik, a bíróság az alábbiakra mutat rá.
- [53] A cél szerinti versenykorlátozást az alperesnek objektív alapon, nem pedig az I. rendű felperes jogsértéshez kapcsolódó szándékából kiindulva kellett értékelni. E körben a bíróság hivatkozik a C-209/07. számú ítéletre, amelyben az EUB rámutatott: a cél alapú versenykorlátozás megállapíthatóságát nem zárja ki, ha a megállapodásnak van más – így a hatósági ár előkészítésében való részvétel mellett pl. a jogszerű számlakibocsátásra ösztönző – irányultsága is.
- [54] Az I. rendű felperes körlevele és a december 5-i találkozó dokumentuma nem egy félreérthető vagy szerencsétlen szövegezésű szakmai ajánlás volt, mert azokban konkrét árak alkalmazására vonatkozó kitételek szerepeltek; a megállapodásnak nem kellett ellenőrzési jogkörrel összefüggő kötelező erőt tulajdonítani, elegendő volt annak kifejezése is, hogy az I. rendű felperes a megjelölt árak alkalmazásával egyetért, azt javasolja. A dokumentumok egyértelműen az I. felperesnek betudható döntések kifejeződései, maguknak a döntéseknek pedig nem kellett alakszerűen is ilyen elnevezéssel megjelenniük. Az I. rendű felperes magatartásának versenyjogi minősítését nem érinti az sem, hogy az ajánlott ár mennyiben alapult szakmailag alapos kalkuláción, utóbbi körülmény a cél szerinti versenykorlátozás szempontjából lényegtelen volt.
- [55] A bíróság nem vitatja, hogy a helyettes államtitkárnak a hatósági ár mellőzéséről tett 2015. január 27-i közlésével az I. rendű felperes számára már nem volt relevanciája a korábban közzétett dokumentumokban foglaltaknak, mindez ugyanakkor irreleváns, mert az alperes a jogsértés eredőjét a helyettes államtitkár tájékoztatása előtti tényekre alapította; a bíróság e tekintetben is utal a cél szerinti versenykorlátozás megállapíthatóságának feltételére.
- [56] Az alperes a Tpv. 78.§ (3) bekezdés és Kp. 85.§ (5) bekezdésének megfelelően értékelte az I. rendű felperes magatartását a bírságkiszabás körében is. Az I. rendű felperes által a jogsértés vitatása során is előadott szempontok az alperes mérlegelésének jogszerűségét nem befolyásolták.
- [57] Az I. rendű felperes alaptalanul állította, hogy jogsértésének időtartama legfeljebb az NGM rendelet 3.-mal módosított NGM rendelet 1. 48.§ (1a) bekezdését érintő változásig tarthatott, mert e módosítás – miként az alperes által meghatározott jogsértés időintervallumában az érintett piacra vonatkozó korábbi és későbbi jogszabályok – nem tartalmaztak semmilyen konkrét árat (azaz hatósági árat). Tekintve, hogy az I. rendű felperes jogsértésének lényegi tartalma éppen a meg nem engedett minimálár meghatározásában állt, a hivatkozott jogszabálymódosítás a jogsértés időtartamát nem akasztotta meg. Az alperes ehhez képest helytállóan vette figyelembe azt aényt, hogy a december 5-i nyilatkozattal elfogadott árakat

a piacon ténylegesen 2016. év végéig biztosan alkalmazták, mely az I. rendű felperes jogsértésének végét is determinálta.

- [58] A II. rendű felperes felelősségét alperes az I. rendű felperes jogsértése miatt mögöttesen, valamint a díjakra vonatkozó egyeztetések és bevezetés miatt komplex jogsértés miatt is megállapította. Az előbbi vonatkozásában a határozat megalapozott volt, mert a II. rendű felperes ügyvezetője a december 5-i találkozón részt vett és a II. rendű felperes nevében aláírta a nyilatkozatot; e körben nem volt jelentősége a II. rendű felperes által alkalmazott szerviz login szolgáltatás tartalmának, továbbá annak sem, hogy milyen minőségben (felügyelőbizottsági tag vagy II. rendű felperes törvényes képviselője) volt jelen a találkozón, mert részvételével és a nyilatkozat aláírásával szükségképpen a II. rendű felperes érdekében járt el. Az I. rendű felperes jogsértése miatt pedig – mely tekintetben a II. rendű felperes részéről sem volt alapos az állami ráhatásra és a lobbitevékenységre való hivatkozás – a II. rendű felperest mögöttes felelősként az alperes jogszerűen azonosította a Tpvt. 78.§ (6) bekezdésének megfelelően.
- [59] A Tpvt. alperes határozatának meghozatalakor hatályos 78.§ (1b) bekezdése szerint a bíróság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve azon – a határozatban azonosított – vállalkozáscsoport a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírósággal sújtott vállalkozás a tagja. A vállalkozások társulásával szemben kiszabott bíróság összege legfeljebb a tagvállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet. A (6) bekezdés értelmében ha a vele szemben kiszabott bírságot a vállalkozások társulása önként nem fizeti meg, és a végrehajtás sem vezet eredményre, az eljáró versenytanács külön végzéssel a bíróság megfizetésére a jogsértő döntés meghozatalában résztvevő, a határozatban ekként nevesített tag-vállalkozást egyetemlegesen kötelezi.
- [60] A bíróság nem osztotta a II. rendű felperes azon álláspontját, miszerint jogellenes volt a 2014. december 5-ei találkozón részt vett I. rendű felperesi tagoknak csak egy részét mögöttes felelősként azonosítani, mert a Tpvt. 78.§ (6) bekezdésének a „jogsértő döntés meghozatalában résztvevő” kifejezése folytán az alperes kizárólag ezt tehetette. A vállalkozások társulására kiszabott bírság megfizetéséért fennálló mögöttes felelősség szempontjából lényegtelen, hogy a tagvállalkozás a társulás jogsértésében milyen intenzitással (milyen arányban) vett részt, ezért a III. rendű felperes szükségtelenül sérelmezte, hogy személye az I. rendű felperes jogsértésének csak egy részére állapítható meg. Az is irreleváns, hogy a mögöttes felelős tagvállalkozás milyen gazdasági potenciállal rendelkezik, és ezzel összefüggésben a Tpvt. 78.§ (1b) bekezdés első mondatában maximálthoz képest mekkora összegért kell az esetleges nem teljesítés esetén (több érintett tagvállalkozás esetén egyetemlegesen) helyt állnia, mert a 78.§ (1b) bekezdés első mondata kizárólag akkor alkalmazandó, amennyiben a jogsértést a vállalkozás vagy vállalkozás-csoport valósítja meg; a perbeli esetre alkalmazandó vállalkozások társulása által megvalósított jogsértés miatti bírság maximumra a második mondat és 78.§ (6) bekezdése vonatkozik. Ebből eredően a mögöttes felelősként nevesített tagvállalkozásnak a társulás általi jogsértésben való részvétele miatt azzal is számolnia kell, hogy az előfeltételek megléte esetén magasabb összegért is helytállni tartozhat, mint amilyen összegű bírság vele szemben az önállóan megvalósított jogsértésért maximálisan kiszabható lenne. A II. rendű felperes így relevancia nélkül állította, hogy a mögöttes felelősség esetében aránytalan a jogkövetkezmény. Annak pedig, hogy a Tpvt. 78.§ (1b) bekezdése az alperes határozatának meghozatalakor alkalmazandó időállapothoz képest hogyan változott, a perbeli jogvitában nincs relevanciája.
- [61] A bíróság megalapozottnak ítélte a II. rendű felperes keresetét abban, hogy az alperes által beszerzett bizonyítékokból okszerűen nem lehet megállapítani a II. rendű felperes felelősségét az egységes és folyamatos jogsértésben. A II. rendű felperes ügyvezetője alperes által sem

vitatottan a 2014. december 5-i nyilatkozat kialakításában vett csak részt, a 2015. január 27-i közgyűlésen pedig ott volt, de nem tiltakozott. Nem merült fel arra vonatkozó bizonyíték, hogy a II. rendű felperes 2014. novemberétől kezdődően feltárt más egyeztetéseken és döntéshozatalban részt vett volna, továbbá alperes maga állapította meg azt is, hogy a II. rendű felperes a december 5-i felülvizsgálati díjat nem teljeskörűen vezette be, a forgalmazói díjat pedig csak 2016. júliusában, és azt sem az egyeztetett összegben. Ez utóbbi tények azt ugyan nem zárják ki, hogy a II. rendű felperes ügyvezetője december 5-én a II. rendű felperes érdekeit is szem előtt tartva írta alá a nyilatkozatot, azt azonban kizárják, hogy a II. rendű felperes bármilyen egységes és folyamatos jogsértésnek lett volna részese, hiszen esetében éppen az a tényállási elem (a versenykorlátozó megállapodásban foglaltakat teljesítő piaci magatartás) hiányzott, amely miatt az V. és VI. rendű felperesek, valamint az érdekelt esetében a jogsértés folyamatosságát az alperes megállapította. Az alperes által feltárt, és lényeges körben a II. rendű felperes által sem vitatott tényekből – melyek közül a bíróság e helyt kiragadottan utal a II. rendű felperes szerviz login díjának tartalmára és alkalmazásának feltételeire, idejére stb. – okszerűen csak az állapítható meg, hogy a II. rendű felperes tevékenysége versenykorlátozó célt felölő átfogó tervvel nem volt érintett, mindössze az I. rendű felperes által megvalósított jogsértésben vett részt, ezért felelőssége is csak az alperes határozatának I. és IV. rendelkezései szerint állapítható meg azzal, hogy a [60] bekezdésben foglaltak szerint a mögöttes felelősség szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a II. rendű felperes az I. rendű felperes terhére megállapított jogsértés mely részében, mennyire intenzíven, és mennyi ideig vett részt. A II. rendű felperes arra helytállóan tett észrevételt, hogy a határozat 790. pontjában alperes maga is bizonytalan megállapítást tett a felelősség terjedelmét illetően, melynek azonban az előbbiektől folytán már nem volt ügyszempontú jelentősége, ahogyan a II. rendű felperes kettős értékelésre és kettős büntetésre vonatkozó érvelésének sem.

- [62] A II. rendű felperes alaptalanul állította, hogy vele szemben a bíróság szankció helyett figyelmeztetés alkalmazásának lett volna helye. A Tptv. 78.§ (8) bekezdésében foglaltak alkalmazására az alperesnek nincsen jogszabályon alapuló kötelezettsége, e keresetrésznek azonban a II. rendű felperes közvetlen felelősségét megállapító alperesi döntésrészt megalapozatlansága miatt érdemi jelentősége nem volt, mert a mögöttes felelősség körében a helytálló köteles vállalkozásra vonatkoztatva a Tptv. 78.§ (8) bekezdése - a mögöttes felelősség jogi természete miatt - nyilvánvalóan nem alkalmazható.
- [63] A III. rendű felperes is alaptalanul állította, hogy az I. rendű felperes jogsértést nem valósított meg, mellyel kapcsolatban a bíróság az I. rendű felperes keresetének értékelésére visszautal. ügyvezető szerepét tekintve szintén alaptalanul állította, hogy az ügyvezető a december 5-i eseményen a III. rendű felperestől függetlenül vett részt; e körben a bíróság a II. rendű és a IV. rendű felperesek hasonló irányú érveivel párhuzamosan állapította meg, hogy az I. rendű felperes vezetőségében szükségképpen képviselte az ügyvezetése alatt álló tagvállalkozás érdekeit. A és 2014. november 18-i négy szemközt találkozásán elhangzottak nem relevánsak, mert a körlevéllel való egyetértéstől függetlenül a december 5-i találkozón részt vett, nyilatkozata szerint a nyilatkozat szövegezésében is részt vett, majd a versenykorlátozó döntésben foglalt díjat a III. rendű felperes alkalmazta is. A jogsértéstől való elhatárolódását 2014. december 5-én és ezt követően is kifejezhette volna, melyre nem került sor.
- [64] A III. rendű felperes a Tptv. 78.§ (1b) bekezdés második mondatával összefüggésben kifogásolta azt is, hogy az alperes az I. rendű felperes bíróságának kiinduló összegébe az I. rendű felperes azon tagvállalkozásainak árbevételét is beszámította, amelyek a jogsértésben nem vettek részt. Az előbbi jogszabályhely második mondata ugyanakkor „a

tagvállalkozásokról” szól, míg a 78.§ (6) bekezdés a már idézettek szerint a jogsértő társulási döntés meghozatalában résztvevőkről. A jogalkotó tehát a társulás összes tagját és a jogsértésben részt vett tagokat egyértelmű kifejezések használatával a norma szövegében elkülönítette, ezért az alperes értelmezése akkor lett volna téves, amennyiben a 78.§ (1b) bekezdés második mondatban foglaltakat csak az I. rendű felperes általi jogsértést megvalósító tagvállalkozásokra korlátozza. A bíróság nem osztotta a III. rendű felperes álláspontját abban, hogy a Tptv. 78.§ (3) bekezdése alapján alperesnek mindenképpen figyelembe kellett volna venni a mögöttes felelősök vagyoni viszonyait, mert e (3) bekezdés nem a mögöttes felelősségre és a mögöttes felelősökre, hanem a jogsértésre és a jogsértő személyére – az alperes határozatának I. és IV. rendelkezéseit nézve az I. rendű felperesre – vonatkozik. A Tptv. 78.§ (3) bekezdésének nem lehet olyan értelmezést tulajdonítani, amellyel a mögöttes felelősség a 78.§ (1b) bekezdés második mondata és a (6) bekezdés egyértelmű rendelkezései ellenére is csak a 78.§ (1b) bekezdés első mondata szerint lenne maximálható. A Tptv. 78.§ (6) bekezdésének alkalmazása során az arányosság kérdése azért nem releváns, mert az arányosságnak a jogsértő fél (az I. rendű felperes) relációjában kell érvényesülnie, nem pedig a mögöttes felelős tagvállalkozás vonatkozásában.

- [65] A IV. rendű felperes keresete az alábbiak miatt volt alaptalan. A IV. rendű felperes vonatkozásában az alperes kizárólag az I. rendű felperes jogsértő magatartása miatti mögöttes felelősséget deklarált. A IV. rendű felperes érvelése ennek megfelelően az I. rendű felperes által kifejtettekhez hasonlóan az volt, hogy december 5-én nem versenyjogot sértő célzatú dokumentum született; e vonatkozásban a bíróság az I. rendű felperes keresetének értékelésére visszautal azzal, hogy az I. rendű felperes által kiadott hírlevél és a december 5-i nyilatkozat is egyértelmű volt, azt a tényt pedig, hogy 2014. november 6-án is volt egyeztetés az I. rendű felperes részéről részvétele mellett, az alperes a határozatának 198-218. pontjai szerint bizonyított. Tartalmát tekintve emellett azzal is érvelt, hogy eljárása a IV. rendű felperesnek nem betudható, mert a IV. rendű felperes vezető tisztségviselője nem vett részt egyik alperes által értékelt eseményen sem. E körülmény azonban a következetes joggyakorlat tükrében általában is irreleváns, a személyegyesítő gazdasági társaságoknál (betéti társaság) pedig még kevésbé elfogadható érvelés.
- a IV. rendű felperes kültagja és tulajdonosa volt, arra vonatkozó okszerű nyilatkozatot pedig IV. rendű felperes a megelőző eljárásban sem tett, hogy kültagja a 2014. november 6-i és december 5-i találkozókön a IV. rendű felperesben való gazdasági érdekeltiségétől teljesen függetlenül vett volna részt. eljárása egyértelműen a IV. rendű felperesnek volt betudható; arra, hogy vezető tisztségviselője az I. rendű felperes munkájában nem vett részt, súlytalanul hivatkozott. A IV. rendű felperes mögöttes felelősségének megállapítása szempontjából ugyanígy irreleváns az a jogi tény is, hogy az I. rendű felperes felügyelőbizottságának tagja csak természetes személy lehet, hiszen felügyelőbizottsági tagságát a IV. rendű felperes I. rendű felperesben fennálló tagsága alapozta meg. Érdemi jelentősége ugyanakkor e téren sem annak volt, hogy pontosan milyen tisztséget betöltve vett részt az I. rendű felperes jogsértő magatartásában, hanem annak, hogy részt vett, és részvételével a IV. rendű felperes érdekeit szükségképp képviselte. A IV. rendű felperes a(z I. rendű felperes terhére megállapított) bírságot aránytalanul állította, azonban e tekintetben érdemben értékelhető érvelést nem adott elő.

- [66] A bíróság megállapította, hogy az alperes a jogsértés időtartamát a III. rendű, valamint az V. és VI. rendű felperesek (ebben a pontban a továbbiakban: felperesek) vonatkozásában jogszerűen állapította meg. E keresetrészek alapján arról kellett dönteni, hogy a cél szerinti egységes és folyamatos versenykorlátozó megállapodás időtartama befejeződik-e az érintett

vállalkozások közötti utolsó ismert kapcsolatfelvétellel, avagy csak a versenyellenes megállapodás végrehajtásának megszűnésével. A perbeli ügy tényállásának ugyan nem volt közösségi vonatkozása, azonban arra tekintettel, hogy a perbeli ügyben releváns Tpv. 11.§-a az EUMSZ 101. cikkével azonos tartalmú, a bíróság a közösségi joggal konform jogalkalmazás érdekében figyelemmel volt az EUB gyakorlatára. Az alperes határozatában a III. rendű felperes felelőssége nem kapcsolódott egységes és folyamatos jogsértéshez, míg az V-VI. rendű felpereseké igen, azonban a felperesek a jogsértés időtartamára vonatkozó azonos tartalmú érvelése a jogsértés minősége szerinti distinkciók nélkül, együttesen is eldönthető volt.

- [67] Az alperes a felperesek által hivatkozott Anic (C-49/92 P) és az Animal feed Phosphates (COMP/38866) ügyekhez, valamint a CMA által hozott döntéshez képest helytállóan emelte ki a C-70/12. P ügyben hozott ítéletet, amelynek 40. pontja alatt az EUB egyértelműen rámutatott arra, hogy „az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 101. és az EUMSZ 102. cikk által létrehozott versenyrendszer a megállapodások gazdasági következményeivel, illetve az összehangolás vagy koordináció bármely hasonló formájával foglalkozik, nem pedig azok jogi formájával”, továbbá arra, hogy „/.../ a jogsértés időtartamát azon időszak alapján lehet értékelni, amely alatt az érintett vállalkozások az említett cikk által tiltott magatartást folytattak (lásd ebben az értelemben az EMI Records ügyben 1976. július 17-én hozott ítélet [...]) Más szóval, a Törvényszék elméletileg jogsértést állapíthatott volna meg, például a jogellenes árak alkalmazásának teljes időtartama alatt /.../”. Az ítélet 42. pontja pedig az előbbiekre alapozva rögzítette: „Ebből következően a fellebbezőknek kellett bizonyítaniuk, hogy elhatárolódnak az 1998. június 29-i ülésen elfogadottaktól, és hogy kereskedelmi stratégiájukat nem befolyásolták ezek a megbeszélések annak megállapítása érdekében, hogy a jogsértésben való részvételük nem eredményezett felelősséget az említett ülést követő időszakra vonatkozóan.” Az EUB ezen indokaihoz a bíróság hozzáteszi, hogy nincsen olyan jogszabály és következetes joggyakorlat, amely szerint a versenykorlátozó megállapodás tilalmát sértő piaci magatartás időtartama kizárólag a kapcsolatfelvételek dátumaihoz kötötten lenne meghatározható, attól függetlenül, hogy az ilyen kapcsolatfelvétel alkalmával létrejött döntés később ténylegesen érvényesül-e. Amennyiben a jogellenes megállapodást az érintettek azért nem hajtják végre, mert ettől elhatárolódnak, úgy nem kizárt olyan, a perbeli esettel nem összevethető tényállás, amely alapján a jogsértés a kapcsolatfelvétellel vagy ahhoz közeli idővel befejezettnek minősülhet, a döntésnek megfelelő piaci magatartás tanúsításával azonban vállalkozás ugyanúgy a jogsértés talaján marad, mint abban a pillanatban, amikor a döntéshez vezető, majd a döntést kialakító kapcsolatfelvételek történtek. Annak megállapításához, hogy a cél szerinti versenykorlátozó döntés – perbeli ügyben az árrögzítés – meddig érvényesült a piacon, olyan ténykérdés, amely kizárólag a cél szerinti korlátozás időtartamának meghatározásához releváns. A cél szerinti versenykorlátozás időtartamának meghatározása miatt a jogsértés nem lesz hatás alapon értékelt, ahogyan fordítottn is igaz: nem kizárólag a hatás alapú versenykorlátozás bizonyításával lehet a döntésnek megfelelő versenytorzító piaci magatartás időtartamát figyelembe venni. A bíróság azt nem vitatja, hogy az I. rendű felperes azon tagvállalkozásainál, valamint az egységes és folyamatos jogsértésben részt vett azon vállalkozásoknál, amelyek a törvényi tilalom ellenére hozott döntésnek megfelelő árakat alkalmazták, idővel bekövetkezettek olyan változások, amelyek miatt a döntés szerinti árazást alkalmazták volna, e körülmények – mint elméleti lehetőségek – bizonyítása ugyanakkor nem az alperes tényállás tisztázási kötelezettségéhez, hanem a jogsértő döntésben részt vett és a jogsértő döntésnek megfelelő árat alkalmazó (tag)vállalkozások érdekkörébe tartozott. Ilyen bizonyítékra ugyanakkor a megelőző eljárásban a díjakat megállapodásnak megfelelően bevezető és alkalmazó felperesek nem hivatkoztak, ahogyan olyan bizonyítékra sem, amely (2016. december 31-éig) a jogsértéstől való elhatárolódást támasztotta volna alá.

- [68] Az V. és VI. rendű felperesek pernyertességét támogató érdekelt álláspontja is az volt, hogy a bizonytalan jogszabályi környezet, a minisztériumi egyeztetésekből körvonalazódott hatósági ár bevezetésének szakmai támogatása, valamint az állami adóhatóság ellenőrzésének elősegítése olyan jogszabály előkészítésként értékelendő tevékenység volt, amelyek az árkartell megállapíthatóságát kizárták. Az érdekelt által felsorolt tényeket nem vitatva e körben is azt emeli ki a bíróság, hogy az állami közrehatáshoz olyan közhatalmi eszközzel direkt módon létrehozott kényszerítő helyzet fennállása szükséges, amelyből a versenykorlátozó megállapodás létrejötte közvetlenül és szükségszerűen következik; ilyen helyzetet azonban az érdekelt által előadottak sem bizonyítottak.
- [69] A fentieket összefoglalva, az alperes a tényállást feltárta, indokolási kötelezettségének eleget tett, a II. rendű felperesnek az egységes és folyamatos jogsértésben való részvétele kivételével a bizonyítékok alapján az I. rendű felperes, valamint az V. és VI. rendű felperesek versenykorlátozó magatartását, a jogsértés időtartamát megfelelően értékelte, a mögöttes felelősségre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket a II.-IV. rendű felperesek esetében helyesen alkalmazta, az I. rendű és az V.-VI. rendű felperesekre kiszabott bírságkiszabás során mérlegelési jogkörét jogszerűen gyakorolta; az ügyintézési határidőt túllépte, de ezzel az ügy érdemére kiható jogszabálysértés nem történt. Az Alaptörvény XXIV. és XXVIII. cikkei, az EJEE 6., 13-14.cikkei, a Ket. alapelvi és az 50.§, 72.§ rendelkezései nem sérültek, és az alperes határozata a Jtv. 2.§ és 7.§ rendelkezéseivel, valamint – a II. rendű felperesnek az egységes és folyamatos jogsértésért való felelősségének megállapítása és emiatti szankcionálása kivételével – a Tpv. 11.§ (1) bekezdésével, (2) bekezdés a) pontjával és a 78.§-sal sem állt ellentétben.
- [70] A bíróság ezért az alperes határozatának II. és III. pontjait a II. rendű felperes vonatkozásában a Kp. 89.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a rendelkező rész szerint megsemmisítette, ezt meghaladóan az I. rendű és a III-VI. rendű felperesek kereseteit teljes egészében, míg a II. rendű felperes keresetét a fennmaradó részben a Kp. 88.§ (1) bekezdés a) pontja, valamint – az ügyintézési határidőt érintő keresetrészek tekintetében – a Kp. 88.§ (1) bekezdés b) és c) pontjai szerint elutasította.
- [71] A bíróság a Pp. 83.§ (1) bekezdése, a 87.§ (2) bekezdés első mondatának második fordulata, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (6) bekezdése alapján kötelezte az I. rendű és a III-VI. rendű felpereseket az ügyvéd által képviselt alperes perköltségének megfizetésére, amelynek összegét a bíróság az alperes által felszámítottak helyett a rendelkező rész szerinti összegben határozta meg, figyelemmel az ügy keresetekhez viszonyított összetettségére, az alperes nyilatkozatainak terjedelmére, valamint a perben tartott tárgyalások számára és azok időtartamára. A II. rendű felperes keresete alapján a pernyertesség és pervesztesség arányát a bíróság közel azonosnak ítélte, ezért az illetéket meghaladó perköltségre a Pp. 83.§ (2) bekezdését alkalmazta. A pervesztes felperesek mellett perbe lépett érdekeltet a bíróság a Kp. 35.§ (1) bekezdés b) pontja és a Pp. 90.§ (1) bekezdése szerint kötelezte az alperes perbelépéssel felmerült költségének megfizetésére.
- [72] Az I. rendű, III. rendű, IV. rendű, V. rendű és VI. rendű felperes a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján köteles az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontja folytán feljegyzett, az Itv. 45/A. § (2) bekezdésére figyelemmel a 39. § (1) bekezdés és 42. § (1) bekezdés a) pontja szerint kalkulált mértékű kereseti illeték megfizetésére. A II. rendű felperes az esetében feljegyzett 1.271.400 forint kereseti illetékből a pervesztességéhez igazodóan 1.200.000 forint részilleték megfizetésére köteles, a fennmaradó 71.400 forint kereseti részilleték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti

teljes személyes illetékmentessége miatt a Pp. 102.§ (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[73] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2022. február 24.

dr. Barsi-Fodor Bea s.k.
a tanács elnöke

dr. Huber Gábor s.k.
előadó bíró

dr. Nagy Péter s.k.
bíró